

РОЛЬ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ У ФОРМУВАННІ АРХІТЕКТУРНО-ЛАНДШАФТНОЇ КОМПОЗИЦІЇ ОЛЕКСІЙВСЬКОГО ЛУГОПАРКУ МІСТА ХАРКОВА

Казаков А.С.

Науковий керівник – Мартишова Л.С., канд. архіт., доцент

Водні об'єкти завжди відігравали важливу роль в житті міст, їх структурі, просторової і архітектурно-ландшафтної композиції. Вони служили транспортними артеріями, використовувалися в господарських цілях, для відпочинку та ін. Як частина унікальної ландшафтної структури кожного міста, вони визначають естетичну привабливість міської території. Згідно водного кодексу України, водний об'єкт - це природний (море, океан, озеро, болото) або штучна водойма (водосховище, ставок), водотік (річка, підземні води) або інший об'єкт постійного або тимчасового зосередження вод на поверхні суші, що має характерні форми і ознаки.

Динамічний розвиток міст, перетворення їх у великі міські структури і мегаполіси, спричинило трансформацію міського середовища. Проте, водні об'єкти продовжують виконувати в містах ряд дуже важливих функцій: містоутворюючу, композиційну, культурно-історичну, рекреаційну та ін. Водойми різного масштабу, річки та струмки формують ландшафтний вигляд міст, як невід'ємні елементи ландшафтно-архітектурних систем, структур і композицій.

Великі рекреаційні території міста створюються як лісопарки, лугопарки, гідропарки та ін. та завжди використовують природні особливості: водойми, рельєф, луки, скелі і т.д. Розвиток міського середовища неможливий без повноцінного використання естетичного, просторового, композиційного, психологічного та потенціалу водних об'єктів. Межі міст втрачають свою жорсткість і однозначність, забудова і природні простори стають одним з найважливіших принципів розвитку міст і систем розселення. Багатство природного ландшафту територій міста, великі лісові масиви, великі водойми, парки розміром в сотні гектарів, робить їх унікальними.

Композиція Олексіївського лугопарку у Харкові є один з елементів «зеленого каркасу» міста, в основі якого лежить структура природних домінант міста, його водних об'єктів - річок Лопань і Харків, зон унікальних ландшафтів пагорбів, архітектурні домінанти міста, а також зв'язків між ними (поперечний «зелений» діаметр Харкова, пов'язує три найцікавіших об'єкта міста: лісопарк, лугопарк і гідропарк).